

หลักสูตรฝึกอบรมประชาชน
หลักสูตรอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย (จำนวน ๓ ชั่วโมง)
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโกสุมพิสัย
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

-
- กิจกรรม ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- กิจกรรม ☒ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- ☐ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
-

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้มีการนำเข้าสารเคมีอันตราย ๑๙๗,๗๕๘.๘๐๙ ตัน ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อพิจารณาเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีการนำเข้าสารเคมีอันตรายเพียง ๑๖๐,๖๘๗.๐๘๙ ตัน (เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช, ๒๕๖๐) ทั้งนี้การนำเข้าดังกล่าวเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานด้านเกษตรกรรม และงานด้านอุตสาหกรรม ฯ โดยสารที่นำเข้ามาสามารถจัดจำแนกตามจำพวกเบื้องต้นได้ดังนี้ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด วัตถุมีพิษ และวัตถุกัดกร่อน การทำงานกับสารเคมีอันตรายถือเป็นงานที่มีความเสี่ยงหากไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในองค์กรตนเองอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุและอันตรายได้ บ่อยครั้งที่อุบัติเหตุจากสารเคมีเกิดขึ้นเพราะหน่วยงานหรือองค์กรยังขาดการบริหารจัดการสารเคมีได้อย่างถูกต้องจึงส่งผลทำให้เกิดอันตรายต่างๆตามมาเช่น เกิดการระเบิดในบริเวณพื้นที่เก็บสารเคมีไวไฟ เกิดการบาดเจ็บจากการที่พนักงานสัมผัสสารเคมีที่มีความกัดกร่อน เป็นต้น ดังนั้นสถานประกอบกิจการที่มีการทำงานกับสารเคมีอันตรายหรือมีสารเคมีอันตรายไว้ในครอบครองควรต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสารเคมีอันตรายต่างๆเหล่านี้ให้เกิดความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลและข้อกำหนด ปัจจุบันสารเคมีถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นวัตถุดิบที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและอุตสาหกรรม และสารเคมีบางประเภทคือสิ่งที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงาน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโกสุมพิสัย จึงได้จัดอบรมให้ความรู้การอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย ให้กับประชาชนในอำเภอโกสุมพิสัย เพื่อเป็นการฝึกเตรียมความพร้อมให้มีความรู้ในการการทำงานกับสารเคมีอันตราย สารเคมีรั่วไหล ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับสารเคมีอันตราย เช่น การผลิตการทอผ้าไหมสารเคมี การติดฉลาก การห่อหุ้ม การเคลื่อนย้าย การเก็บรักษา การถ่ายเท การขนถ่าย การขนส่ง การกำจัด การทำลายการเก็บสารเคมีอันตรายที่ไม่ใช้แล้ว รวมทั้ง การป้องกัน การบำรุงรักษา การซ่อมแซม และการทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนภาชนะบรรจุสารเคมีอันตราย

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาสังคมและชุมชนสำหรับประชาชน
๒. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
๓. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในอันตรายของสารเคมีแต่ละกลุ่ม
๒. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงเครื่องหมาย หรือป้ายสัญลักษณ์ในการชี้บ่งสารเคมีอันตราย
๓. เพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้ที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีได้อย่างถูกต้อง
๔. เพื่อให้ประชาชนสามารถนำทักษะจากการฝึกภาคปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการตอบโต้เหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลา

หลักสูตรการอบรมให้ความรู้การอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย จำนวน ๓ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง

แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

หลักสูตรการอบรมให้ความรู้การอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย มีสื่อการเรียนที่หลากหลายดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/วิทยากร
๓. อินเทอร์เน็ต
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
๕. ใบงาน
๖. แบบบันทึกข้อมูลการเรียนรู้

วิธีการฝึกอบรม

- บรรยาย/อภิปราย/ปฏิบัติ

การวัดผลประเมินผล

หลักสูตรการอบรมให้ความรู้การอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย มีการวัดผลและประเมินผลดังนี้

๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การรับรู้ การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ
๒. การประเมินผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

เงื่อนไขการผ่านการฝึกอบรม

๑. มีเวลาฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

เอกสารหลักฐานการผ่านการฝึกอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร อบรมให้ความรู้การอบรมให้ความรู้การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.อบรมให้ความรู้การ อบรมให้ความรู้การ จัดการสารเคมีอย่าง ปลอดภัย	๑.เพื่อให้มีความรู้ในการ ใช้สารเคมีเบื้องต้น ๒.เพื่อให้รู้ วิธีและบอก ขั้นตอนใช้สารเคมี ๓.เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้สารเคมีได้ อย่างถูกต้องและ ปลอดภัย	- ข้อกำหนด กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ เกี่ยวกับสารเคมีและวัตถุ อันตราย - การจำแนกประเภทวัตถุ อันตราย - การนำเข้า การขนส่ง การส่งออกสารเคมี และวัตถุ อันตราย ขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย - ฉลากของสารเคมีตาม ข้อกำหนด - แนวปฏิบัติการใช้สารเคมี ต้องล้างมือทุกครั้งหลัง ปฏิบัติงานกับสารเคมี/สวม อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลเสมอ/ทำความสะอาด บริเวณทำงานทุกครั้งหลัง เลิกงาน/ปิดฝาภาชนะให้ แน่นทุกครั้งหลังเลิกใช้/ อย่า! ใช้ปากดูดสารเคมี แทนลูกยาง/จัดเก็บสารเคมี ไว้ในที่เย็น อากาศถ่ายเทดี ห่างแหล่งกำเนิดประกายไฟ/ อย่า! ปฏิบัติงานตามลำพัง หรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง/อย่า! ทดสอบโดยการสูดดมหรือ กลืนกิน	๑. ศึกษาค้นความ ข้อมูลจาก เอกสาร/ ใบความรู้ ๒. วิทยากรให้ความรู้ ๓.ผู้เข้าร่วมกิจกรรม อภิปราย ๔.สรุปกิจกรรมการ เรียนรู้/ประเมินผล	๑ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง